

Sygn. akt I C 250/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Radomiu I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR (del.) Rafał Socha

Protokolant: Izabela Chmurzyńska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2017 roku w Radomiu

sprawy z powództwa W. Ż.

przeciwko P. w W.

o zapłatę

1. Zasądza od P. w W. na rzecz W. Ż. 80.000 (osiemdziesiąt tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia wyroku do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od P. w W. na rzecz W. Ż. 4617 (cztery tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.
4. Nakazuje ściągnąć od P. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Radomiu 2198,90 (dwa tysiące sto dziewięćdziesiąt osiem i 90/100) złotych tytułem wydatków oraz kwotę 3095 (trzy tysiące dziewięćdziesiąt pięć) złotych tytułem opłaty sądowej.

Na oryginale właściwy podpis

I C 250/14

UZASADNIENIE

Pozwem z 12 lutego 2014 W. Ż. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego P. S.A. w W. kwoty 80 000 złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 12 lutego 2014 roku do dnia zapłaty, oraz kwotą 1880,55 złotych skapitalizowanych odsetek ustawowych od dnia 21 sierpnia 2013 roku do dnia 12 lutego 2014 roku, tytułem zadośćuczynienia. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że podstawą jego roszczeń jest zdarzenie z dnia 11 stycznia 2007 roku, w którym kierujący samochodem osobowym C. X. nr (...) wskutek niezachowania należytej ostrożności podczas wykonywania manewru wyprzedzania potracił idącego lewą krawędzią jezdni pieszego K. Ż. – ojca powoda. Pojazd sprawcy posiadał polisę w C. A. i zgodnie z obowiązującymi przepisami, w takiej sytuacji za szkodę wyrządzoną ruchem tego pojazdu odpowiada Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. W związku z odmową przyznania świadczenia powód zdecydował się dochodzić swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego. Śmierć ojca jest dla powoda niepowetowaną stratą i ogromną tragedią, z którą nie pogodzi się do końca życia. Zamieszkiwał z ojcem, pomagał w codziennych czynnościach. Na skutek śmierci ojca rozerwaniu uległa więź, przez co ucierpiało spokojne dotychczas życie rodzinne. Pustka wywołana śmiercią ojca daje o sobie znać w rodzinie do chwili obecnej i nie może zostać zapełniona. Szczególnie bolesny był moment dowiedzenia się przez powoda o

śmierci ojca, który wywoła ból i niedowierzanie. Jego odejście pogrążyło powoda w smutku i bólu. W chwili obecnej powód kultywuje pamięć po zmarłym w miarę możliwości jak najczęściej odwiedzając jego grób. Żądanie wypłaty zadośćuczynienia powód wywodzi z naruszenia dóbr osobistych przez kierującego pojazdem. Co do odsetek, powód podał, że kwota 1880,55 złotych dotyczy opóźnienia w zapłacie kwoty 30 000 złotych (pozew k. 3-8). W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Wniósł także o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków oraz z zakresu psychologii. W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany podał, że nie kwestionuje swej odpowiedzialności co do zasady. Kierujący pojazdem korzystał z ochrony holenderskiego ubezpieczyciela co uzasadnia odpowiedzialność pozwanego biura. Kierujący pojazdem P. P. został uznany winnym nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym w dniu 11 stycznia 2007 roku, w ten sposób, że kierując samochodem C. (...) w warunkach ograniczonej widoczności, jadąc z nadmierną prędkością nie zachował szczególnej ostrożności w czasie wykonywania manewru wyprzedzania poprzez nieupewnienie się czy ma odpowiednią widoczność i dostateczne miejsce do wykonania manewru wyprzedzania, zjechał na lewy pas ruchu, gdzie potrącił pieszego K. Ż. przechodzącego z prawej na lewą stronę jezdni. Powołany w postępowaniu karnym biegły stwierdził, że w świetle zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym zachowanie obu uczestników było nieprawidłowe i obaj przyczynili się do jego zaistnienia. K. Ż. znajdował się w stanie upojenia alkoholowego i w warunkach ograniczonej widoczności nie zachował szczególnej ostrożności i przemieszczał się poprzez jezdnię niezgodnie z zasadami bezpieczeństwa. W ocenie pozwanego Biura uzasadnia to przyjęcie 50% przyczynienia się i ograniczenie odpowiedzialności do 50%. Powód nie wzywał pozwanego do zapłaty, a pozew jest pierwszym pismem stanowiącym takie wezwanie, więc żądanie odsetek za opóźnienie jest nieuzasadnione (k. 76-78).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 11 stycznia 2007 roku P. P. wyjechał ze swojej posesji samochodem marki C. (...) nr rej. 9NB - 972 stanowiącym własność S. K.. Po godzinie 18.00 wjechał na ulicę (...). Warunki pogodowe były dobre, nawierzchnia jezdni była sucha. W trakcie jazdy rozpoczął manewr wyprzedzania w czasie którego zobaczył na jezdni pieszego - K. Ż. i podjął manewr hamowania. Samochodu nie udało się jednak zatrzymać i uderzył on w K. Ż., który na skutek odniesionych ran zmarł na miejscu zdarzenia. W chwili wypadku K. Ż. był pod wpływem alkoholu. Wyrokiem z dnia 18 lipca 2007 roku Sąd Rejonowy w R. w sprawie (...) uznał P. P. za winnego tego, że w dniu 11 stycznia 2007 roku w miejscowości R. gmina J. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem C. (...) nr rej. (...) z nadmierną prędkością 83 km/h w warunkach ograniczonej widoczności nie zachował szczególnej ostrożności w czasie wykonywania manewru wyprzedzania poprzez nieupewnienie czy ma odpowiednią widoczność i dostateczne miejsce do wykonywania manewru wyprzedzania zjechał na lewy pas, gdzie potrącił pieszego K. Ż. przekraczającego jezdnię z prawej na lewą stronę, w wyniku czego pieszy K. Ż. doznał obrażeń ciała skutkujących jego zgonem na miejscu zdarzenia (kata (...)). W przypadku gdyby P. P. poruszał się z dopuszczalną prędkością w chwili zauważenia pieszego K. Ż. i nie podejmował manewrów obronnych, pieszy opuściłby jezdnię w chwili, gdyby pojazd C. (...) znajdował się przed miejscem, w którym doszło do uderzenia w pieszego. Bezpośrednią przyczyną wypadku była nadmierna prędkość z jaką poruszał się P. P. kierujący samochodem C. (...). W miejscu w którym doszło do zdarzenia nie ma ograniczenia bądź zakazu w zakresie przekraczania jezdni. Pieszy K. Ż. swoim zachowaniem nie naruszył zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym (opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego B. S. (1) k. 132-146, opinia uzupełniająca k. 194-200). K. Ż. miał żonę i dwóch synów, w tym W. Ż., który w dacie śmierci ojca miał 23 lata, był kawalerem i na stałe zamieszkiwał z rodzicami, był studentem. W. Ż. związek małżeński zawarł we wrześniu 2015 roku, nadal zamieszkuje w domu rodziców. Jego starszy o 8 lat brat wyprowadził się stamtąd jeszcze przed śmiercią ojca. Bardzo trudno było mu pogodzić się ze śmiercią ojca. W trakcie wspólnego z nim zamieszkiwania, po ukończeniu liceum i ostatecznym powrocie z internatu do domu rodzinnego W. Ż. pomagał ojcu w wielu pracach w gospodarstwie. Ojciec uczył go wielu czynności i zajęć, był dla niego autorytetem i osobą, której bliskość była W. Ż. niezbędna w dalszym rozwoju. Nagła tragiczna śmierć ojca wywołała u niego reakcję żaloby, połączoną z wycofaniem się z aktywności, izolacją od otoczenia społecznego, utratą sensu życia. Stała się przyczyną głębokich cierpień i przeżyć. Odsunął pisanie pracy magisterskiej, miał problemy z mobilizacją i koncentracją uwagi. Utrata ojca wywołała u niego stan emocjonalny typowej żaloby, z przeżywaniem smutku, opuszczenia, utratą wiary w celowość ludzkiego życia. Na wspomnienie ojca reaguje z ogromnym ładunkiem emocjonalnym. W stanie wzburzenia przeżywa trudność by

powrócić do równowagi emocjonalnej, nie potrafi się uspokoić, zanosi się płaczem. Śmierć ojca jest dla W. Ż. nadal bolesnym przeżyciem i nie zakończył jeszcze procesu żałoby. Nie potrafi zaakceptować rzeczywistości taką, jaka jest (opinia biegłej A. M. k.178-182, zeznania świadków E. Ż. k.92 i S. Ż. k.123, zeznania powoda k. 92, 237).

Sąd zważył, co następuje

W niniejszej sprawie bezsporne między stronami były okoliczności faktyczne, w jakich doszło do śmierci ojca powoda, strona pozwana co do zasady nie kwestionowała również swojej odpowiedzialności wynikającej z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody, przyznając, że ponosi odpowiedzialność cywilną za skutki zdarzenia z dnia 11 stycznia 2007r. Także sama podstawa prawna zadośćuczynienia za śmierć rodzica nie była przedmiotem sporu. Powódki wskazywał, że zadośćuczynienia pieniężnego za śmierć ojca, dochodzi na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Zgodnie z art. 446 § 4 k.c. – który został wprowadzony do kodeksu cywilnego ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 r. Nr 116, poz. 731) i obowiązuje od dnia 3 sierpnia 2008 r. – sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przepis art. 448 k.c. stanowi z kolei, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się. Natomiast stosownie do treści art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne, a w razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Z ugruntowanego stanowiska sądów powszechnych i Sądu Najwyższego jednoznacznie wynika, że jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem wejścia w życie przepisu art. 446 § 4 k.c., czyli przed 3 sierpnia 2008 r., to najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje, na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c., zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę za naruszenie dobra osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej (por. wyrok SN z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 91; uchwała SN z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, Lex nr 604152; wyrok SN z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, Lex nr 848128; wyrok SN z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10, Lex nr 846563; uchwała SN z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, Lex nr 852341; wyrok SN z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, Lex nr 1164718; wyrok SN z dnia 11 lipca 2012 r., II CSK 677/11, Lex nr 1228438; uchwała SN z dnia 7 listopada 2012 r., III CZP 67/12, OSNC 2013, nr 4, poz. 45 oraz postanowienie SN z dnia 27 czerwca 2014 roku, III CZP 2/14, Legalis numer 994661). W przytoczonych orzeczeniach dominuje więc jednolity pogląd, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2008 roku, Nr 116, poz. 731) mogło stanowić naruszenie dóbr osobistych najbliższych członków rodziny osoby zmarłej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. Podkreślić należy, że dobra osobiste zostały skatalogowane w art. 23 k.c., jednakże katalog ten ma charakter otwarty, co oznacza, że ochronie prawnej mogą podlegać dobra osobiste w tym przepisie niewymienione. W uzasadnieniu wyroku z dnia 14 stycznia 2010 r., wydanego w sprawie IV CSK 307/09 (OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 91), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Także Konstytucja w art. 71 stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny. Wiąż rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną. Zdaniem Sądu Najwyższego należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. W konkretnym stanie faktycznym spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. W świetle powyższego, powodowi należy się od strony pozwanej, jako od ubezpieczyciela sprawcy zdarzenia, w którym

zginął ojciec powoda – odpowiednie zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę związaną z naruszeniem dobra osobistego w postaci zerwania więzi rodzinnych z matką. Podzielić należy stanowisko powoda, że adekwatną kwotą zadośćuczynienia z tego tytułu jest kwota 80.000,00 zł. Zadośćuczynienie jest szczególną formą naprawienia niemajątkowej szkody na osobie (krzywdy) stanowiącej rodzaj rekompensaty pieniężnej za doznane przez osobę pokrzywdzoną cierpienia fizyczne lub psychiczne. Pomimo, że przepisy prawa nie określają szczegółowo kryteriów, jakimi należy kierować się przy ustalaniu wysokości należnego świadczenia z tytułu zadośćuczynienia, to jednak w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego, jak i w doktrynie prawa, zostały wypracowane pomocne wskazówki pozwalające na dokonanie odpowiednich ustaleń. Biorąc pod uwagę niewymierny charakter szkody niemajątkowej, zadośćuczynienie stanowi swoiste wynagrodzenie przeżytych cierpień psychicznych i fizycznych, przy czym wysokość takiego świadczenia powinna stanowić ekonomicznie odczuwalną wartość, jednakże nie nadmierną w stosunku do rozmiaru doznanej krzywdy (por. wyrok SN z dnia 9 lutego 2000 r., III CKN 582/98, LEX nr 52776). Przy ocenie, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem (krzywda). Dla oceny tej nie jest też bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobra osobiste (por. wyrok SN z dnia 11 kwietnia 2006 r., I CSK 159/05, LEX nr 371773). Przeprowadzone dowody dawały podstawę do przyjęcia, że powód był bardzo silnie związany emocjonalnie z ojcem. Tak zeznania powoda jak i świadków wyraźnie akcentują bliskość tych relacji. Zmarły K. Ż. w zasadzie na stałe funkcjonował w życiu swojego syna W.. Mimo uzyskania pełnoletniości i ukończenia szkoły średniej powód nie tylko nie zdecydował się na opuszczenie przez niego domu rodzinnego, ale przeciwnie - do tego domu powrócił po kilkuletnim pobycie w internacie. Więź z rodzicami była budowana na wspólnym codziennym funkcjonowaniu, opartym na wzajemnym niesieniu sobie pomocy. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego – do kategorii krzywdy kompensowanej zadośćuczynieniem pieniężnym za śmierć osoby najbliższej zalicza się w szczególności takie uszczerbki niemajątkowe wywołane śmiercią osoby najbliższej, jak wstrząs psychiczny, cierpienia psychiczne, spadek sił życiowych, przyspieszenie rozwoju choroby, uczucie smutku, tęsknoty, żalu, utrata wsparcia, rady, towarzystwa, niemożność odnalezienia się w nowej sytuacji czy zaburzenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny (por. wyrok SN z dnia 17 kwietnia 2015 r., III CSK 173/14, Legalis nr 1263234). Na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, stopień, w jakim pokrzywdzony będzie umiał odnaleźć się w nowej rzeczywistości, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego (por. wyrok SN z dnia 20 sierpnia 2015 r., II CSK 595/14, Legalis nr 1337753). Uwzględniając okoliczności faktyczne niniejszej sprawy, a w szczególności rozmiar krzywdy doznanej przez powoda w związku ze śmiercią ojca oraz biorąc pod uwagę realną stopę życiową społeczeństwa, Sąd uznał, że zadośćuczynienie pieniężne kwocie 80.000,00 zł. spełnia wymóg kompensacyjny i jest adekwatne do rozmiaru krzywdy. Mimo upływu 10 lat od zdarzenia powód nadal przeżywa żalobę i akcentuje brak wsparcia ze strony ojca, który gdyby żył miałby 65 lat. (kopia katu zgonu k. 12). Żądanie kwoty 80 000 złotych trudno uznać za wygórowane i nieadekwatne. Rozstrzygnięcie o odsetkach ustawowych od zasądanego świadczenia pieniężnego Sąd oparł o treść przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c., i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392 z późn. zm). Zgodnie z treścią przepisów art. 481 § 1 i § 2 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi, przy czym, gdy stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Ponadto na mocy art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Sąd podzielił stanowisko podnoszone także przez Sąd Najwyższy, że dopiero od daty ustalenia okoliczności co do poniesionej szkody zakład ubezpieczeń popada w opóźnienie ze spełnieniem swojego świadczenia. W przedmiotowej sprawie sąd przeprowadził dowód z przesłuchania świadków, stron oraz opinii

biegłych i dopiero na tej podstawie możliwym było ustalenie skutków śmierci ojca powoda. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że pozwany do tego momentu pozostawał w opóźnieniu.

Pozwany w toku procesu podnosił zarzut przyczynienia się zmarłego ojca powoda do zaistnienia zdarzenia z 11 stycznia 2007 roku. Zgodnie z art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza stopnia winy obu stron. Na podkreślenie zasługuje to, że ciężar dowodu wykazania szkody i związku przyczynowego z ruchem pojazdu spoczywa na powodzie, zaś ciężar dowodu przyczynienia się poszkodowanego spoczywa na pozwanym. Sąd uznał, że pozwany nie wykazał przyczynienia się ojca powoda do wypadku z dnia 11 stycznia 2007 roku. Nie budziło wątpliwości to, że ojciec powoda w dacie zdarzenia pozostawał pod wpływem alkoholu. Nie został wykazany jednak związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem ojca powoda, a zaistnieniem wypadku. W tej mierze Sąd oparł swe ustalenia na opinii biegłego B. S. (2), który w sposób kategoryczny stwierdził, że przyczyną wypadku było poruszanie się samochodu C. (...) z nadmierną prędkością. W swych ostatecznych stanowiskach co do tej opinii obie strony procesu nie kwestionowały opinii (pismo pozwanego z 19.12.2016r. k.217, pismo powoda k. 212). W świetle ustaleń sądu karnego oraz nie wykazania przyczynienia się poszkodowanego – ojca powoda uznać należy, że kierujący samochodem C. (...) P. P. jest odpowiedzialny za naprawienie szkody majątkowej i niemajątkowej w pełnym zakresie, a tym samym brak jest podstaw do ograniczenia odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie za skutki wypadku z 11 stycznia 2007 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w punkcie 1,2 wyroku

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu, zawarte w punktach 3 sentencji wyroku, Sąd oparł o treść przepisu art. 98 § k.p.c. i art. 99 k.p.c. zasądzone koszty procesu obejmują uiszczoną przez powoda opłatę w wysokości 1000 złotych oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 3600 złotych, powiększone o opłatę skarbową – 17 złotych.

Nadto, od pozwanego podlegała ściągnięciu kwota wydatków i opłaty sądowej od której uiszczenia powód został zwolniony (k.32 postanowienie z dnia 24.02.2014r.). Wydatki 2198,90 złotych zostały wyłożone na opinie biegłych (k.149, k.203). W tym zakresie rozstrzygnięcie oparte jest na przepisie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 roku (Dz.U. 2010 r. Nr 90 poz. 594).